

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
CENTRUM FÖR EUROPASTUDIER

FRÅN ABSOLUT INTE TILL JA TACK?

En kvalitativ uppsats om Sverigedemokraternas ideologiska syn på Europeiska unionen från 2005 till 2019.

Katarina Mäkelä

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2019
Handledare:	Jonas Hinnfors

Abstract

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2019
Handledare:	Jonas Hinnfors
Nyckelord:	Sverigedemokraterna, Nationalism, Euroskepticism, Ideologi, den Europeiska unionen.

The Sweden Democrats has been growing their political presence in the Swedish political climate over a few years. The party has been labelled as nationalistic and eurosceptic. However, in European Parliament election 2019 it seemed that the party's political ideology changed. It got people questioning the party's stance on the European Union question. Meanwhile in Europe the movements of euroscepticism and nationalism have grown stronger in more parties in various member states who wish to reduce the overall power by the European Union. Therefore, has the question about the shift in the ideology of the Sweden Democrats became a hot topic in Sweden. This essay occurs due to the perceived ideological shifted within the party.

The essay will examine whether there was an ideological change in the Sweden Democrats or not. The Sweden Democrats political manifestos will be examining through two methods – one text analysis and one ideological analysis. The essay will shed the light on how the party has remained nationalistic but decrease in its eurosceptic tendencies. Thus, the objective in the thesis is to examine in what way the Sweden Democrats have shifted their ideological rhetoric to soften the criticism against the European Union and the reasons why.

Keywords: The Sweden Democrats, The European Union, Ideology, Nationalism, Euroscepticism.

Innehållsförteckning

Tabell och Figurförteckning:.....	5
1.0 Inledning	6
1.1 Bakgrund	7
1.2 Syfte	9
2.0 Teori och tidigare forskning.....	10
2.1 Har media hjälpt Sverigedemokraternas budskap om EU?	10
2.2 Det kulturella hotet.....	12
2.3 Den nationalistiska tillhörigheten inom Sverigedemokraternas ideologi.....	14
2.4 Definitioner	16
2.5 Ideologi.....	16
2.6 Nationalism	16
2.7 Euroskepticism	18
3.0 Metod.....	20
3.1 Textanalys	20
3.2 Retorik.....	21
3.3 Ideologikritik.....	22
Tabell 1.1 - de tre ideologikritiska dimensionerna.....	23
Tabell 1.2 - kriterier för det ideologikritiska	23
Tabell 1.3 - de två nivåerna inom ideologikritik	23
3.4 Val av material	24
3.5 Begränsningar.....	25
4.0 Analys	26
4.1 Analys 2005.....	26
Tabell 2.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2005	28
Tabell 2.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2005.....	28
Tabell 2.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2005.....	28
4.2 Analys 2010.....	29
Tabell 3.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2010	31
Tabell 3.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2010.....	31
Tabell 3.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2010.....	32
4.3 Analys 2014.....	33
Tabell 4.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2014	35
Tabell 4.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2014.....	35
Tabell 4.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2014.....	36

4.4 Analys 2018.....	37
Tabell 5.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2018	39
Tabell 5.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2018.....	40
Tabell 5.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2018.....	40
4.5 Analys 2019.....	41
Tabell 6.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2019	42
Tabell 6.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2019.....	43
Tabell 6.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2019.....	43
5.0 Resultat.....	44
5.1 Slutdiskussion.....	47
Käll- och litteraturförteckning.....	49

Tabell och Figurförteckning:

Tabell 1.1 - de tre ideologikritiska dimensionerna.....	23
Tabell 1.2 - kriterier för det ideologikritiska	23
Tabell 1.3 - de två nivåerna inom ideologikritik	23
Tabell 2.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2005	28
Tabell 2.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2005.....	28
Tabell 2.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2005.....	28
Tabell 3.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2010	31
Tabell 3.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2010.....	31
Tabell 3.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2010.....	32
Tabell 4.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2014	35
Tabell 4.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2014.....	35
Tabell 4.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2014.....	36
Tabell 5.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2018	39
Tabell 5.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2018.....	40
Tabell 5.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2018.....	40
Tabell 6.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2019	42
Tabell 6.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2019.....	43
Tabell 6.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2019.....	43

1.0 Inledning

Föreliggande studie berör kunskapsområdena euroskepticism och nationella partiers ideologier. Dessa ämnen ingår i den samhällsvetenskapliga disciplinen. Beträffande Euroskepticism är Sverigedemokraterna det svenska riksdagsparti som varit mest framträdande. I 2019 års Europaparlamentsval spekulerades det om Sverigedemokraterna hade mildrat sin tidigare hårda euroskeptiska hållning. Valet av studiens inriktning väcktes av ett intresse för europeisk politik i dagens samhälle och dess påverkan på det svenska politiska klimatet. Min hypotes var det hade skett en förändring i Sverigedemokraternas ideologi och att partiet ville utöka sitt samarbete med den Europeiska unionen. Syftet med uppsatsen är att granska om det svenska riksdagspartiet Sverigedemokraterna har förändrat sin nationalistiska ideologi från att ha varit ett parti med en hård-euroskeptisk hållning till en mildare eller icke existerande euroskepticism.

För att undersöka detta ämne valdes textanalys med fokus på ideologikritik. I olika partimanifest undersöktes Sverigedemokraternas retorik, argumentation och hållning i Europafrågan. Partimanifest ansågs vara lämpliga att grunda studien på eftersom det är officiella partidokument. Syftet med studien är att förhoppningsvis tillföra ny information i ämnet, snarare än att fylla en kunskapslucka.

I europaparlamentsvalet 2019 uppfattade många att det fanns en ny retorik i Sverigedemokraternas diskussion om EU. Många ställdes sig frågan om Sverigedemokraterna ändrat sin ideologiska hållning beträffande EU-frågan. Jag beslöt mig därför för att studera denna fråga närmare.

1.1 Bakgrund

Sverigedemokraterna är ett politiskt parti i den svenska Riksdagen som grundades den 6 februari 1988. Från början hade partiet en nationalistisk inriktning. Det fanns toner av nationalism i deras retorik i partiprogram som publicerades 1989. I texten stod: *Vår nation är ett kollektiv där vi alla har ett ansvar för vårt folks bästa både nu och i framtiden. Vi tror att en etniskt och kulturellt homogen nation har större förutsättningar för en fredlig och demokratisk utveckling än en mångkulturell heterogen statsbildning. Erfarenheten talar för att gemensamma rötter stärker den nationella samhörigheten och bidrar till stabilitet och rättvisa.*¹

2005 valdes Jimmie Åkesson till Sverigedemokraternas partiledare och i riksdagsvalet 2006² fick partiet 2,93 %. Partiet skulle fortsätta att få låga väljarsiffror fram tills riksdagsvalet 2010, då resultatet blev 5,7 %. Partiet fortsatte efter det att klättra tills det blev det tredje största partiet i Sverige. I dagsläget har partiet 21,8 % av väljarsiffrorna. Sverigedemokraterna har sedan 1995 positionerat sig emot EU:s överstatlighet. Fokuset var att få Sverige att lämna den Europeiska unionen (EU). I en Agendadebatt 2018 mellan Jimmie Åkesson (SD) och Carl Bildt (M) framförde Jimmie Åkesson åsikt:

*Det är inte så enkelt. EU är ju inte en förening som man bara med i eller inte med i. Det är klart att vi behöver ha ett samarbete med övriga Europa, vi behöver ha handel med övriga Europa. Sverige är extremt exportberoende. Nej, jag vill inte att vi ska vara med i det som EU är idag. Jag vet att Carl här strider för det här tillsammans med andra federalister i Bryssel. Att man ska flytta ännu mer makt till Bryssel. Vi ska avhända oss vår rätt att lagstifta i Sverige och det är det jag vänder mig emot. Problemet är ju att jag inte kan avsätta dom politiker som stiftar lagar åt mig. Jag kan inte rösta på dom för det är andra länders politiker. Ofta är det andra länders byråkrater som bestämmer vår lagstiftning. Det är min huvudinvändning mot EU. Sen förstår jag att vi måste samarbeta. Det är där jag tycker att debatten blir lite väl tillspetsad, därför att det är klart att vi ska göra det. Kan man inte diskutera hur man gör det bäst istället?*³

¹ Sdarkivet.com. Sida 3 (2020)

² Wayback Machine (2020).

³ Debatt Jimmie Åkesson (SD) vs Carl Bildt (M) Klara sig utanför EU. (2018). YouTube.

Sverigedemokraternas främsta invändning var att Sverige borde vara en självstyrande nation inom Europa. I Agendadebatten visades spår av den tankegången. Det har funnit bevis på den självstyrande tanke ändå sedan Sverigedemokraternas kampanj ifrån år 1995. År 1995 gick Sverigedemokraterna ut med en kampanj som handlade om det svenska medlemskapet i den Europeiska unionen, vilket partiet var emot. Sverigedemokraternas nationalistiska ideologi har förblivit detsamma under årens gång utan några större förändringar. Sverigedemokraternas kritik mot EU har uttalats påtagliga gånger mellan åren 1995 och 2018. Kritiken har varit allt ifrån EU:s federalister och byråkratin i Bryssel, de ekonomiska påfrestningar som medlemskapet i unionen medförde och den misslyckade sammanhållningen i Europa som skedde under migrationskrisen år 2015. De kritiska uttalandena kan ha legat till grund för allmänhetens uppfattning av Sverigedemokraterna som ett EU-kritiskt parti. Det var denna uppfattning av partiet som gjorde att debatten kring Sverigedemokraternas EU förhållning kom på tapeten runt europaparlamentsvalet 2019.

Sverigedemokraterna publicerade en ny kampanjfilm för europaparlamentsvalet den 26 maj 2019. I kampanjfilmen presenterade Sverigedemokraterna sitt nya ställningstagande angående EU-frågan.⁴ Sverigedemokraterna förklarade i filmen att de såg en skillnad mellan EU och Europa. Partiet ville kämpa för ett friare Europa. Samverkan mellan europeiska nationer skulle hanteras på ett öppnare sätt istället för att gå genom byråkraternas hårda grep i Bryssel. Europa skulle växa tillsammans i harmoni och alla nationer skulle kunna utgå ifrån deras egna intressen. Sverigedemokraterna ansåg att det skulle optimera samarbetet inom EU och Europa. Det var under denna Europaparlamentsvals kampanj som debatten kring Sverigedemokraternas förhållningssätt till EU diskuterades. Många ansåg att Sverigedemokraterna hade släppt tanken om att Sverige skulle gå ur EU och började istället att fokusera på att påverka organisationen inifrån.

⁴ Jimmie Åkesson – Det är inte svårt att älska Europa. (2019). YouTube.

1.2 Syfte

Studiens mål är att observera om Sverigedemokraterna har mildrat sitt euroskeptiska förhållningssätt angående EU-frågan. För att uppnå syftet måste man granska om den nationalistiska ideologin har minskat och om tankar kring europeisk integration tar större plats i Sverigedemokraternas manifest. Tidsramen för studien är åren 2005 till 2019. Denna tidsram möjliggör för studien att observera om det förekommer en förändring i partiets förhållning till EU. Uppsatsen kommer att fokusera på de nationalistiska och euroskeptiska perspektiven för att försöka uppnå forsknings hypotesen. Då studien granskar en förändring är det bättre att ha en tes som granskar över tidsperioden. Forskningstesens blir därmed:

Har Sverigedemokraternas nationalistiska och euroskeptiska förhållningssätt till den Europeiska unionen mildrats under åren 2005 till 2019?

2.0 Teori och tidigare forskning

Den tidigare forskningen hänvisar till studier som diskuterar några relevanta områden. Ett område är medias påverkan på Sverigedemokraterna och hur medias bild har bidragit till ett ökat intresse för Sverigedemokraternas nationalistiska ideologi. Det andra området är hur politiska agendor skulle kunna öka den nationalistiska känslan genom att framkalla en rädsla hos befolkningen. Rädslan bygger på att en utomstående hot kommer att förstöra den nationella kulturen. Det tredje området är hur etnonationalismen fungerar inom politiska partier och hur det etnonationalistiska perspektivet inte finner överstatlighet tilltalande. Det finns ett brett forskningsområde kring nationella partier inom Europa, den Europeiska unionens roll och olika ideologiers påverkan i samhället. Uppsatsen kommer därmed bidra till det forskningsfältet på grund av sin nutida relevans. Tillsammans med den tidigare forskningen kommer man kunna tillämpa metoder som är lämpliga för att presentera en tolkning som ger ökad förståelse för Sverigedemokraternas nutida ideologi.⁵

2.1 Har media hjälpt Sverigedemokraternas budskap om EU?

Anders Hellström, Tom Nilsson och Pauline Stoltz undersöker fenomenet om Sverigedemokraternas nationalistiska genombrott kring valen 2006 och 2010 i deras studie: *Nationalism vs Nationalism: The Sweden Democrats Challenge in the Swedish Public Debate*.⁶ Undersökningen är relevant i min studie då den visar på faktorer av Sverigedemokraternas nationalistiska ideologi, hur partiets framväxt i samhället har skett och dess genombrott i den svenska politiska debatten. Undersökningen beskriver även hur medias påverkan på Sverigedemokraterna kan ha hjälpt deras ideologiska och politiska ändamål att nå ut till allmänheten. Därav har en uppvisning av Sverigedemokraterna i media förstärkt deras egen ideologiska hållning inom partiet.⁷ De tre observerade tidsperioderna med de relevanta mediakopplingarna var:

1) Innan 2006 fick Sverigedemokraterna en begränsad mediauppmärksamhet och var kopplat till svenska neo-nazistiska rörelser.

⁵ Justesen, Lise & Mik-Meyer, Nanna (2011) Kvalitativa metoder, från vetenskapsteori till praktik. Lund. Studentlitteratur AB. sida. 13

⁶ Hellström, A., Nilsson, T., & Stoltz, P. (2012). Nationalism vs. Nationalism: The Challenge of the Sweden Democrats in the Swedish Public Debate. *Government and Opposition*, 47(2), 186-205.

⁷ Ibid. Sida 188.

2) Mellan 2006 och 2010 fick Sverigedemokraterna mer mediauppmärksamhet. Under denna period försökte andra svenska riksdagspartier undvika Sverigedemokraterna, vilket skapade ett ökat allmänt intresse för partiet.

3) År 2010 etablerade sig Sverigedemokraterna i den svenska politiska miljön, då deras framgång i valen hade gjort partiet mer synligt för allmänheten och de andra riksdagspartierna.⁸

Forskarna kom fram till att det finns två faktorer som hade lett till Sverigedemokraternas framgång i valen under de två senaste tidsperioderna. Det ena var den sociokulturella faktorn.⁹ Den sociokulturella faktorn handlar om att radikala höger partier ser den ekonomiska frågan som ett andra hands problem, medan frågor som lagstiftning, migration och den nationell identitet står i fokus. Det menas att högerorienterade partier finner den sociokulturella frågan viktigare.¹⁰

Den andra bidragande faktor skulle vara Sverigedemokraternas grad av konvergens i det politiska klimatet.¹¹ Det svenska diskussionslandskapet skapade en uppdelning mellan Sverigedemokraterna och de andra partierna. Sverigedemokraterna använde denna uppdelning för att åberopa att de andra partierna var elitiska. Sverigedemokraterna förmedlade även en känsla av *sund förnuftnationalism* in i politiska debatten. Det perspektivet hjälpte partiet att få ökat stöd i sina nationalistiska påståenden om välfärd, kultur och deras perspektiv hur den svenska demokratin bör hanteras.¹²

Resultatet av forskningsstudien var att Sverigedemokraterna försökte lägga den elitiska stämpeln på den Europeiska unionen i hopp om att öka intresset för en utgång ur den Europeiska unionen. Då min studie försöker granska liknande ämnen kommer denna tidigare forskning tas i åtanke när man granskar Sverigedemokraternas argumentation angående EU. Resultatet i forskningsstudien var att Sverigedemokraterna använde sig av nationalism för att markera den sociokulturella sakfrågan i den svenska debatten. Under åren 2006 och 2010 hade Sverigedemokraterna en påtagligare nationalistisk retorik i uttalanden till den svenska allmänheten och därmed positionerade sig längre ifrån den EU. Denna forskningsstudie bidrog

⁸ Hellström, A., Nilsson, T., & Stoltz, P. (2012). Nationalism vs. Nationalism: The Challenge of the Sweden Democrats in the Swedish Public Debate. *Government and Opposition*, 47(2), 187.

⁹ Ibid. Sida 188.

¹⁰ Ibid. Sida 188.

¹¹ Ibid. Sida 189.

¹² Ibid. Sida.186–205.

till en förståelse varför Sverigedemokraterna har haft den sociokulturella frågan i framkant, hur partiet har använt sig av deras positionering i den politiska debatten för att få sin ideologi sedd och öka sin väljarbas. I min studie kan dessa argumentationer om den sociokulturella frågan och den politiska konvergensen komma att bli påtagliga i Sverigedemokraternas partimanifest.

2.2 Det kulturella hotet

Lauren M. McLaren skapade en kvantitativ studie som heter: *Offentlig stöd för Europeiska unionen: Kostnad / nytta analys eller uppfattad kulturell hot*¹³. I hennes studie hävdar hon att litteraturen om den europeiska integrationen missar en viktig punkt. Den punkten är att befolkningen kan uppfatta att det finns ett hot mot deras nationella kulturarv.¹⁴ Den hotbilden kan påverka en individs egen kostnads- och nyttaanalys. I detta fall handlar det om ett medlemskap i den Europeiska unionen.¹⁵ McLarens mål var att mäta om hot var ett *uppfattad* eller *symboliska hot*. Uppfattade hot benämner en grupp som känner att en annan grupp ska ta något som tillhör dem. Symboliskt hot handlar om ett hot som är emot sin egen kultur och ens värderingar. Hotens mål är att förstöra eller att ta något ifrån den ursprungliga gruppen.

McLaren delade upp ländernas befolkningar in i två kategorier: Ursprungliga medlemsländer i EU (tex: Belgien, Frankrike, Nederländerna) och Nyare medlemsländer i EU (tex: Danmark, Portugal, Sverige).¹⁶

McLaren fann i sin studie att befolkningar som får information ifrån sin nationella regering för att förstå organisationer längre ifrån dem kan ha samma åsikter sin egen regering.¹⁷ Nationella partiers inställningar till EU-frågan kan bli en undermedveten faktor till befolkningens uppfattning om den europeiska organisation. Utan fullständig information skulle befolkningen inte kunna ta informerade beslut, därav skulle möjligheter till oinformerade åsikter om EU-medborgarskapet kunna uppstå. Utan rätt information uppstår en osäkerhet inom befolkningen, vilket kan skapa en känsla av ett upplevt hot emot samhällets struktur. Däremot kunde människor känna att desto mer de var involverade i utomstående politik som den europeiska

¹³ McLaren, L.M. (2002). Public Support for the European Union: Cost/Benefit Analysis or Perceived Cultural Threat? *The Journal of Politics*, 64(2), Sida.551–566.

¹⁴ Ibid. Sida.551.

¹⁵ Ibid. Sida. 551.

¹⁶ Ibid. Sida. 561.

¹⁷ Ibid. Sida.553.

politiken så kände dem sig mindre hotade, vilket ökade stödet för den Europeiska unionen.¹⁸ Om invånarna är rädda så blir följden att befolkningen litar mindre på yttre organisationer som den Europeiska unionen.¹⁹

McLarens studie visar även att när befolkningar bedömer värdet av officiella politiska förslag överväger de hellre behoven utifrån ett samhällsperspektiv istället för sina enskilda personliga behov.²⁰ McLaren poängterar en relevant vetskap som min studie kan komma att använda när man analyserar Sverigedemokraternas ideologiska argumentationer. Politiska partier skulle kunna använda sig av McLarens fynd och strukturera upp förslag utifrån samfälliga behov för att få väljare att överväga partiets agenda. Rent hypotetiskt skulle Sverigedemokraterna kunna strukturera upp sina manifest för att påverka den svenska befolkningen om att en nationalistisk jargong är bättre för samhället än deras enskilda behov. Det är möjligt att det kan ske när den europeiska frågan och Sveriges EU medlemskaps utvärderas.

Studiens resultat visar att det finns negativa attityder mot den Europeiska unionen och dess integrationspolicy. Till stor del är det baserat på en generell fientlig inställning mot andra utomstående kulturer som upplevs som ett hot emot det egna samhället. Om hotbilden uppfattas stark så ger det en negativ påverkan på attityden emot EU.²¹ Om hotbilden uppfattas som mild kan attityden vara mer positivt. McLaren presenterade en teori som var baserat på hotbilder. Genom att tillämpa teorin som McLaren använder sig av skulle det vara möjligt att identifiera ett mönster i Sverigedemokraternas partimanifest, då partiet ibland åberopar ett kulturella hot. Den teorin skulle kunna vara en underliggande faktor till att Sverigedemokraterna verkar vara mer fientliga mot andra kulturella, deras arv och kulturella värderingar. Vilket i sin tur skapar en ökad negativ attityd för den Europeiska Unionens integrationsprocess.

¹⁸ McLaren, L.M. (2002). Public Support for the European Union: Cost/Benefit Analysis or Perceived Cultural Threat? *The Journal of Politics*, 64(2), Sida.552.

¹⁹ Ibid. Sida.554.

²⁰ Ibid. Sida.554.

²¹ Ibid. Sida.564.

2.3 Den nationalistiska tillhörigheten inom Sverigedemokraternas ideologi

I forskningsartikeln av Elgenius och Rydgren vid namn *Ramar för nostalgi och tillhörighet: återuppkomsten av etnonationalism i Sverige*²² används Sverigedemokraterna som ett exempel på hur ett parti kan utforma sig och bygga upp sina ideologiska argument. Författarna förtydligar i texten att Sverigedemokraterna använder sig av etnonationalistiska principer. I Sverigedemokraternas politiska manifest förmedlar partiet deras åsikter angående problemområden, deras tycke och anklagelser mot etablerade partier för politiska misslyckande. Sverigedemokraterna erbjuder sina egna nationalistiska lösningar på de problemen.²³ Forskningsartikeln är relevant för min egen uppsats då den ger en djupgående förståelse på det ideologiska perspektivet av Sverigedemokraternas etnonationalism och dess användningsområde i deras politiska manifest.

Elgenius och Rydgren menar på att Sverigedemokraterna har en etnonationalistisk ideologi. I partiets argumentationer förekommer koncept som *Svenskhet*²⁴, den svenska folksjälen²⁵, den kristna samhörigheten²⁶ och den etniska homogeniteten²⁷. Sverigedemokraterna har funnit inspiration ifrån det socialdemokratins princip om folkhemmet. Principen om det svenska Folkhemmet hördes för första gången i ett svenskt radiotal av Per Albin Hansson (socialdemokratisk statsminister 1928), då handlade det om en vision som var ett hem för hela folket, ett samförstånd och jämlikhet. Principen om folkhemmet har funnits innan radiotalet. Sverigedemokraterna valde att adopterade Rudolf Kjelléns tolkning av Folkhemmet som var ett medel för att vända arbetare ifrån det internationalistiska tänkandet om arbeten.²⁸

Kjelléns koncept om Folkhemmet låg sedan till grund för Sverigedemokraternas ställningstagande. Partiet använde sig av uppfattningen om folkhemmet för att referera till en stabilare tid då befolkningen var mer homogen, vilket symboliserade det *traditionella svenska livet*. Elgenius och Rydgren argumenterar att det nationalistiska tendenserna har funnits i ett

²² Elgenius, G., & Rydgren, J. (2018). *Ramar för nostalgi och tillhörighet: återuppkomsten av etnonationalism i Sverige*. Europeiska föreningar, Sida 1–20.

²³ Ibid. Sida 16.

²⁴ Ibid. Sida 15.

²⁵ Ibid. Sida 14.

²⁶ Ibid. Sida 13.

²⁷ Ibid. Sida 10.

²⁸ Ibid. Sida 9.

flertal Sverigedemokratiska manifest under årens gång. När Sverigedemokraternas politiska manifest granskades (år 1996, 2011, 2014) fann man att retoriken och diskussionen kretsade runt Svenskheten, vilket målades upp av den nationalistiska argumentation som den svenska kulturen, identiteten och etniciteten.²⁹ Elgenius och Rydgren fann Sverigedemokraternas retorik på följande vis;

Enligt partiretoriken är det en "ömsesidig kultur", gemensamma minnen, språk, religion, lojaliteter, element som får människor i samma nation att känna igen varandra (SD 2003: 5). Dessa element överförs från en generation genom den ärvda essensen i varje människa, unikt distinkt för nationen och dess folk (SD 2011: 8).³⁰

I citatet fann Elgenius och Rydgren i sin slutdiskussion att retoriken hade varit en genomgående tematik i deras forskning. Deras forskningsresultat var att Sverigedemokraternas ideologi var på ett retoriskt sätt en kombination av etnonationalism och anti-etablerade populism³¹. Deras argumentation fortsätter med att Sverigedemokraterna anser att de etablerade partier har förstört den svenska demokratin och att deras partiet är den enda lösningen för det svenska samhället samt välfärden. Sverigedemokraterna presenterar sina lösningar till de politiska problemen i sina manifest. Partiets mål är att motverka multikulturalismen i Sverige och få tillbaka den gyllene perioden av Folkhemmet.³²

Slutsatsen som Elgenius och Rydgren nådde var att etnonationalism som används av partiet kretsar runt den nationella medborgarskapen och den svenska behörigheten bör bestämmas av individens etnicitet samt härkomst. Elgenius och Rydgrens forskning bidrar till min uppsats med en förståelse för vilken ideologisk ståndpunkt Sverigedemokraterna har tagit upp i det förflutna. Det gav även medel för att kunna uppfatta de retoriska begrepp som kan finnas i Sverigedemokraternas manifest, för att kunna bedöma Sverigedemokraternas typ samt nivå av nationalism i partiet.

²⁹ Elgenius, G., & Rydgren, J. (2018). Ramar för nostalgi och tillhörighet: återuppkomsten av etnonationalism i Sverige. Europeiska föreningar, Ibid. Sida 13.

³⁰ Ibid. Sida 14.

³¹ Ibid. Sida 17.

³² Ibid. Sida 17.

2.4 Definitioner

För att uppnå ett resultat på den valda forskningsfrågan så måste förståelsen av koncepten om olika ideologier avgränsas. Definitionerna är därmed viktiga för att förstå det valda ämnet. Det termer som kommer att definieras är; *Ideologi, Nationalism, Euroskepticism*.

2.5 Ideologi

Ideologier anses vara ett tankesätt där partiets samhällsåskådning blir färgat av det verklighetskoncept som partiet kan finna acceptabla. I verklighetskonceptet spelar partiets antaganden om verklighetens värderingar och handlingsnormer in. En definition som spelar verklighetskonceptet för ideologi kommer ifrån Stankiewicz.

*Idésystem som används för att förstå sociopolitisk verklighet.*³³

Ett parti som accepterar sin verklighetsbeskrivning igenom den specifika ideologin kan därav dela sina grundläggande värderingar och försöker finna stöd för sina handlingar. En ideologi kan verkställas av en individ, en grupp, ett politiskt parti eller ett lands ledning. I uppsatsen kommer man följa svenska ordbokens definition av ideologi som är:

*Sammanhängande system av (politiska) idéer och värderingar som på ett övergripande sätt styr verksamhet, t.ex. av politiskt parti.*³⁴

2.6 Nationalism

Nationalism definieras av Svenska Akademiens ordbok. I uppsatsen kommer Svenska Akademiens definition att användas för att igenkänna nationalism:

*Stark känsla för det egna folket o. landet, tro på det egna landets företräden o. på dess rätt i intresse motsatser mot andra folk, såväl i politiskt som i kulturellt. Kommersiellt avseende m. m.; krav på att staten skall vara nationellt enhetlig; grundåskådning som framhäver det egna folket o. dess rätt.*³⁵

³³ Stankiewicz, W. J. (1993) In Search of a Political Philosophy : Ideologies at the Close of the Twentieth Century. Sida. 253. London: Routledge.

³⁴ Ideologi | SO | svenska.se (2020).

³⁵ Nationalism | SAOB | svenska.se (2020).

I uppsatsen kommer man behöva granska två typer av nationalism – etnonationalism och statsnationalism.³⁶ Konceptet *etnisk nationalism*³⁷ (*tillhörande etnonationalism*) har en avgränsning mellan olika nationers befolkningar. Det betyder att vissa befolkningar anser sig vara bättre än andra. Den typen av nationalism har varit en grundpelare i debatter om imperialism, kolonialism, kulturer, tankar om raser.³⁸ Den andra tolkningen av nationalism är statsnationalism som till exempel fokusera mer på territoriella skillnader, statens uppgifter och ett folks naturliga tillgångar som tillhörande den egna befolkningen.³⁹

Det finns en mildare grad av etnonationalism har blivit mer populär under den nuvarande perioden av 2000-talet.⁴⁰ Den rena formen av etnonationalism tillåter inte utomstående individer att någonsin bli riktiga medlemmar i samhället då betydelsen av etnicitet är så pass stort.⁴¹ Medan den milda graden sätter krav på individerna som språktest. Etnonationalismen är mer relevant i min uppsats då Sverigedemokraternas partimanifest lyfter fram sociokulturella frågor som berör etnicitet. Därmed kan det vara bra att även se på en annan definition av nationalism, då den ger mer insikt på individens förhållningssätt inom ideologin:

*Nationalism existerar varhelst individer känner att de tillhör primärt nationen, och när affektiv koppling och lojalitet till denna nation åsidosätter andra kopplingar och lojaliteter.*⁴²

Definitionen påvisar ett tecken av en nationalistisk hängivenheten för den egna nationen, med ord som *koppling* och *lojalitet*.⁴³ Språket blir därmed en viktig faktor för att uppnå en nationalistisk känsla med ord som *vår*, *vi* eller andra grupptillhörande uttryck. Nationalismen bör ha en nationalistisk retorik för att avgränsas ifrån vanlig uppskattning. Fiktiva exempel på skillnaden mellan en nationalist och en annan som har en positiv koppling till sitt land:

Nationalist: Vi finns här för att skydda vårt land, vår kultur, våra sätt och vår individualitet.

Annan: Jag gillar mitt land. Det är fint. Just vad jag behöver. Vi har en relativt fungerande stat.

³⁶ Rönnqvist, C. (2011) Den livsfarliga historien (2011). Sida 2. Forum för Levande Historia.

³⁷ Freedon, M., Lyman Tower Sargent and Stears, M. (2015). The Oxford handbook of political ideologies. Nationalism. Sida 2. Oxford: Oxford University Press.

³⁸ Ibid. Sida 2.

³⁹ Ibid. Sida 2.

⁴⁰ Ibid. Sida 7.

⁴¹ Rönnqvist, C. (2011) Den livsfarliga historien (2011). Sida 2. Forum för Levande Historia.

⁴² Millard, G. (2013). The jealous god: A problem in the definition of nationalism. Ethnicities, 14(1). Sida 4.

⁴³ Ibid. Sida 15.

För att kunna använda textanalysen och de ideologikritiska tabellerna så måste man etablera vart gränserna mellan ideologier som nationalism går. Gränsen kan dras med hjälp av uttryck, ord eller meningars betydelser som blir kopplad till en viss ideologis grundläggande pelare. Värdeladdade ord som *tillhörighet, känslor, koppling* och *lojalitet till nationen*. Ord som de kommer att observeras och granskas i den första delen av metoden vilket är textanalysen.

2.7 Euroskepticism

Brack påstår att euroskepticism är en tvärvetenskaplig gren inom europeiska studier.⁴⁴ Många forskare har granskat uppkomsten av den euroskeptiska rörelsen. Vissa identifierar att den euroskeptiska grunden är sammankopplad till ideologiska anledningarna, som kulturella och generella attityder emot det europeiska projektet (EU). Det europeiska projektet kan strategiskt bidra med faktorer som kan "hindra" en nations utveckling enligt en euroskeptiker.⁴⁵ Begreppet euroskepticism skulle kunna ses som en anti-systematisk opposition mot den Europeiska unionen.⁴⁶ Det finns två uppdelningar av euroskepticism – en hårdare stil och en mjukare stil. Båda definitionerna kommer att presenteras för att möjliggöra en korrektare bedömning på Sverigedemokraternas attityder mot den Europeiska unionen. Det är viktigt att ta upp den euroskeptiska definitionen då den kan samverka med och inom den nationalistiska definitionen. Ett parti kan vara både nationalistiska och euroskeptiska. Euroskepticismen kan vara i den nationalistiska definitionen. Det som bör belysas är att den euroskeptiska retoriken kommer att granska argumentationer emot EU med tex överstatliga resonemang. De nationalistiska argumentationerna kommer att granska nationella resonemang.

Uppsatsen kommer att använda sig av båda definitionerna på euroskepticism.

*Hård euroskepticism är där det finns en principiell opposition mot EU och europeisk integration och därför kan ses hos partier som anser att deras land bör dra sig ur medlemskap, eller vars politik gentemot EU är likadant som att motsätta sig hela EU-projektet integration.*⁴⁷

⁴⁴ Brack, N. (2018). *Opposing Europe in the European Parliament : rebels and radicals in the chamber*. Sida 2. London: Palgrave Macmillan.

⁴⁵ Ibid. Sida 3.

⁴⁶ Ibid. Sida 10.

⁴⁷ Taggart, P., Aleks Szczerbiak and Sussex European Institute (2002). *The party politics of euroskepticism in EU member and candidate states*. Brighton. Sida 4. University Of Sussex.

Mjuk euroskepticism är där det inte finns en principiell invändning mot europeisk integration eller EU medlemskap men när oro på ett/eller ett antal politikområden leder till uttryck för kvalificerad opposition till EU, eller där det finns en känsla av att "nationellt intresse" för närvarande är i strid med EU bana.⁴⁸

⁴⁸ Taggart, P., Aleks Szczerbiak and Sussex European Institute (2002). The party politics of euroscepticism in EU member and candidate states. Brighton. Sida 4. University Of Sussex.

3.0 Metod

Uppsatsen använder sig av en kvalitativ textanalys med ett fokus på Sverigedemokraternas retorik och ideologikritiska tabeller för att granska om det har skett en ideologisk förändring inom partiet. Analysen går genom Sverigedemokraternas partimanifest under de valda åren 2005 – 2019. Den valda tidsperioden ska hjälpa studien att iaktta om partiets tycke om den Europeiska unionen har ändrats. Med hjälp av en observera av Sverigedemokraternas retorik kan man granska uppkomsten av ideologiska värdeladdade ord. Därav kan man bestämma Sverigedemokraternas ideologiska positionering. Varje år som granskas kommer ha en avslutade ideologikritisk tabell som fylls i av mina egna observationer av den tidigare textanalysen. Genom det framtagna empiriska materialet så kommer det visa ifall en förändring har skett över tid inom Sverigedemokraterna. Då besvaras forskningstesens som var:

Har Sverigedemokraternas nationalistiska och euroskeptiska förhållningssätt till den Europeiska unionen mildrats under åren 2005 till 2019?

Det är den här forskningstesens som den kvalitativa textanalysen samt de ideologikritiska tabellerna ska ha som mål att lösa. Under analysens gång kommer partimanifesten bearbetas med aktiva frågor. Det aktiva frågorna är ett hjälpmedel för att fokusera granskningen av det valda ämnet. Valet med att ha det frågorna öppnare är på grund av att studien bygger på tolkningsfriheten. Det öppna frågorna som man kommer arbeta med under analysen är:

Vad är det underliggande resonemang i de politiska manifesten?

Vad för typ av retoriska stilbegrepp finns det i texterna?

Vad finns det för ideologisk betydelse i paragrafen?

Vad försöker partiet förmedla i sina resonemang, vad är deras slutmål?

3.1 Textanalys

En ideologi kan vara dold mellan raderna i en text och kan endast lyftas fram efter intensiv läsning samt en djupare förståelse av den framförda retoriken.⁴⁹ Textanalysen kan därför vara

⁴⁹ Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann E. Towns, and Lena Wängnerud. Metodpraktikan : Konsten Att Studera Samhälle, Individ Och Marknad. Sida 210. Femte Upplagan ed. 2017. Print.

viktigt för att göra ideologin synlig. Herrick definierade begreppet retorik som; *systematiska studiet och medvetna bruket av effektiva symboliska uttryck*.⁵⁰

Därför kommer textanalysen med fokuset på retorik kunna granska ett skifte i partiets politiska framförande kring vissa sakfrågor och då visa dess ideologiska positionering. Ideologikritik faller även in i textanalysens gren av kritiskt granskande.⁵¹ Det är viktigt att förstå uppbyggnaden av partiets texter för att kunna analysera dem med både metoderna av retoriken och den ideologikritiska metoden.

3.2 Retorik

Retoriken är konsten att upptäcka det som kan övertyga och övertala.⁵² I den romerska retorikteorin förekommer det tre olika aspekter av att övertyga en läsare. Det tre aspekterna är: att undervisa åhöraren om det riktiga sakförhållandet, att behaga åhöraren och att vidröra åhörarens känslor.⁵³ I retoriken finns det olika stildetaljer och stilfigurer. Det finns troper som betyder en vridning av ett ord eller mening. Det betyder att ett ord används i en annan mening än det var ändat till.

Det finns även tre grupper av retorisk struktur som är logos, ethos och pathos. Logos betyder att texten är uppbyggt på ett specifikt sätt med målet att övertyga läsaren genom argument att använda sitt eget sunda förnuft i olika problem och scenarion.⁵⁴ Ethos betyder att ett argument visar sin auktoritet.⁵⁵ Målet med ethos är att visa läsaren att talaren har kunskap inom det område som talare diskuterar i. Pathos är det känslomässiga argumentet.⁵⁶ Pathos kan beskrivas som ett mer färgglatt sätt för en talare att uttrycka sig på, med ord som: trygghet. Andra retoriska figurer som kommer att användas är anaforer, antites och metafor. En anafor är upprepning av samma ord i en mening eller flera satser.⁵⁷ En anafors uppgift är att ge ökad kraft till ett budskap. En antites är uppmålningen av två sidor i ett scenario.⁵⁸ En antites kopplas till ett

⁵⁰ Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, Sida 93. (3., [utök.] uppl.).

⁵¹ Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann E. Towns, and Lena Wängnerud. Metodpraktikan : Konsten Att Studera Samhälle, Individ Och Marknad. Sida 211. Femte Upplagan ed. 2017. Print.

⁵² Lindqvist Grinde, J. (2016). Klassisk retorik för vår tid. Sida 63.

⁵³ Ibid. Sida 64.

⁵⁴ Ibid. Sida 20.

⁵⁵ Ibid. Sida 20.

⁵⁶ Ibid. Sida 20.

⁵⁷ Stilfigurer (2020).

⁵⁸ Ibid.

”svart-vitt”tänk eller ”vi mot dom”. Det används i texter för att skapa en fiende mot en specifik grupp. En metafor är en friare beskrivning att beskriva ett scenario.⁵⁹ Det kan vara bildligt beskrivet. En metafor är mer djärvt uttryckt än vad en liknelse är.

3.3 Ideologikritik

Ideologikritik är lämplig för att studera innehållet i de valda ideologierna, för att sedan kunna knyta resultatet till forsknings hypotesen. Ideologikritik är ett verktyg att granska aktuella sociala och samhällsliga fenomen.⁶⁰ Tabellstegen ska uppfylla de metodologiska enhetstänkandes kriterierna för att uppnå en tydlig precision. De metodologiska kriterierna är; tydliga argumentationer och krav på tydliga kriterier för slutsatsdragningarna.⁶¹ Ideologikritiska tabeller underlättar presentationen av Sverigedemokraternas ideologi med att visa dokumentens innehåll och avsikter på ett tydligt sätt.

Den ideologikritiska tabellen har tre olika delar som måste vara kompletta för att få en noggrann överblick på Sverigedemokraternas ideologi från ett specifikt år. De tre kriterierna är: *1) värdedimension 2) beskrivandedimension 3) handlingsdimension.*⁶²

De tre punkterna ger en bild av den uppfattade världen, motivationer till varför handling krävs och hur handlingen ska uppnås via olika handlingsalternativ. Anledningen till att den sortens analys är lämplig för forskningsobjektet är att man kan se den ideologiska grunden som påvisas det året. Det kan vara så att Sverigedemokraternas ideologiska ståndpunkt inte har ändrat sig från den nationalistiska ideologien, utan att deras handlingsuppsmaningar har ändrats på grund av andra faktorer. Med hjälp av tabellerna kommer man kunna granska om så är fallet. Via den presenterade metoden kan man se om förändringar över tid har skett inom Sverigedemokraternas ideologi och om den ideologiska ståndpunkten ändrats. Om det har skett en förändring skulle studien nå det önskade resultatet av tesen.

⁵⁹ Kraften i metaforen - Presentationsteknik (2011).

⁶⁰ Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, Sida 160. (3., [utök.] uppl.).

⁶¹ Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann E. Towns, and Lena Wängnerud. Metodpraktikan : Konsten Att Studera Samhälle, Individ Och Marknad. Sida 214. Femte Upplagan ed. 2017. Print.

⁶² Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, Sida 145. (3., [utök.] uppl.).

Inom det ideologikritiska perspektivet anser man att det finns tre dimensioner av ideologi.⁶³ De tre dimensionerna visas nedanför i tabellen. Tabellerna ska hjälpa till genom att bidra med en bas för att kunna jämföra de konkreta uppfattningarna med det empiriska materialet.

Tabell 1.1 - de tre ideologikritiska dimensionerna

Verklighetsomdömen	Individens föreställningar samt uppfattningar om hur världen och ens samhälle är.
Värdeomdömen	Individens moraliska, politiska eller estetiska föreställningar om hur saker och ting borde vara.
Handlingsföreskrifter	Det handlar om individens föreställningar om vad som skulle kunna vara en lämplig och passande handlingsplan för att uppnå deras värdeomdömen.

Modellen av tänkande har kriterier som måste uppfyllas. Kriterierna prövas mot de grundläggande ideologierna för att se om det överensstämmer med varandra.⁶⁴

Tabell 1.2 - kriterier för det ideologikritiska

Värdeutsagor	Uttrycket av normativa ideal, önsknningar, målsättningar, drömmar, preferenser och intressen.
Beskrivande utsagor	Utgör en uppfattning eller föreställning hur saker och ting bör vara.
Förskrivande utsagor	Formulerar vad som är passande samt lämpligt agerande och handlande i den givna situationen; politisk, ekonomiskt, ideologisk.

Kriterierna fungerar även på två nivåer. De två nivåerna avgör om utsagan är abstrakt eller konkret i den givna situationen.

Tabell 1.3 - de två nivåerna inom ideologikritik

Den grundläggande nivån	Generella, filosofiska, sakliga uppfattningar kring en situation/ideologi
Den operativa nivån	Den konkreta redogörelsen kring en situation/ideologi

⁶³Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, Sida 145. (3., [utök.] uppl.).

⁶⁴Ibid. Sida 145.

3.4 Val av material

Det empiriska materialet som valdes i uppsatsen är officiella dokument i form av partimanifest från Sverigedemokraterna. De flesta dokumenten blev tagna ifrån Svensk Nationell Datatjänst SND⁶⁵ och de två senaste dokumenten är ifrån Sverigedemokraternas egen hemsida SD.se⁶⁶.

Tabell över det empiriska materialets utgivelse år

Sverigedemokraternas partimanifest	Inhämtade ifrån
2005	Svensk nationell datatjänst
2010	Svensk nationell datatjänst
2014	Svensk nationell datatjänst
2018	Sverigedemokraternas hemsida
2019	Sverigedemokraternas hemsida

Valet av materialet kom till då jag inte ville gå miste om väsentligt i partiets ideologi eller dra felaktiga slutsatser utifrån enskilda partimedlemmars uttalanden. Partimanifesterna och Europaparlamentsvalets dokument är ägnade till olika syften. Även om dokumenten är skapade för olika mål så förekommer partiets agenda fram angående nationella och internationella sakfrågor. Dokumenten ger uppsatsen en hög reliabilitet då det är officiella dokumentet ifrån Sverigedemokraterna. Texterna har inte blivit vridda eller tolkade via en andra part, utan har blivit publicerade av partiet. I studien var det viktigt att skilja på Sverigedemokraterna som ett parti och dess partimedlemmar. Anledningen var att granskningen skulle ske enbart på partiets ideologi, inte på enskilda åsikter. Därav bedömdes former som interjuver, reklamfilmer, videos, etnografier eller specifika uttalanden icke relevanta. De formerna skulle kunna bidra till ett mindre pålitligt forskningsresultat i uppsatsen, då de kan präglas av enskilda åsikter angående partiets ideologi, partiets agenda samt handlingar och enskilda tankar om den Europeiska unionen.

⁶⁵ snd.gu.se. (n.d.). Svensk Nationell Datatjänst. [online]

⁶⁶ Sverigedemokraterna. (n.d.). Dokument. [online]

3.5 Begränsningar

Den första begränsningen gäller ideologikritik. Begränsningar förekommer när man forskar inom ett teoretiskt område som ideologi för att man inte kan vara totalt korrekt. Det är väldigt svårt att bevisa att ett visst abstrakt moraliskt eller politiskt värde är rätt eller fel.⁶⁷ Anledningen är att trossatser är grundade på värdepremisser och ofta inte är empiriska argumentationer som kan testas.⁶⁸ Teoretiskt skulle man kunna testa för sanningen i ett påstående via ett annat material men då skulle studien lämna idévärlden. Uppsatsen går inte in på verklighetsprövning, utan fokuserar på att stanna inom perspektivet. Syftet är att klargöra de faktorer som Sverigedemokraternas idévärld har och hur det har gett uttryck inom deras ideologi och politiska handlingsplan. För att genomföra det måste man ha trovärdiga definitioner om hur ideologierna är uppbyggda. Uppsattsskrivare kontrollerar att sin tanke inte missvisar resultatet av analysen.⁶⁹

⁶⁷ Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys, Sida 143. (3., [utök.] uppl.).

⁶⁸ Ibid. Sida 143.

⁶⁹ Ibid. Sida 139.

4.0 Analys

4.1 Analys 2005

Den första texten som granskas är partimanifestet från 2005. Dokumentet heter Sverigedemokraternas principprogram. I inledningen bemöts läsaren av partiets egen definition av sig själva som ett *demokratiskt, nationalistiskt parti*. (Rad 5) I deras inledning talar partiet om människan i samhället och individens tillhörighet.

Varje samhälle bör vara byggt på en värdegemenskap, en minsta gemensam nämnare i form av grundläggande normer och värderingar. Denna enande faktor är viktig för att varje människa ska kunna känna sig trygg i sin identitet. Visst är varje människa unik, men samtidigt är vi också mer eller mindre lika varandra. Vi är alla beroende av gemenskaper, människor som på olika sätt liknar oss själva och som vi kan identifiera oss med. Sverigedemokraterna menar att det i första hand är familjen och nationen som ger oss förutsättningarna att uppnå detta. Inga konstruerade kollektiv kan helt ersätta dessa djupt rotade, ursprungliga gemenskaper.⁷⁰

I citat ovan användes den retoriska formen logos. Det visas ifrån ordval som *bör, denna enande faktor, som ger oss förutsättning att uppnå detta, kan helt ersätta*. Orden utmärker sig då det spelar på läsarens eget förnuft och kapacitet till förståelse i samhällskritik. Läsaren *bör* veta att människor fungerar på sådant vis. Texten har även värdeladdade meningar som *värdegemenskap, djupt rotade, ursprungliga gemenskaper*. Form av retorik står ut i texten och får läsaren mer intresserad av dess mening samt betydelse. Tillsammans med ordvalen och meningarna bygger retorikens tema logos till att människor är olika, men att den samstämmiga likheten i en befolkning inte går att få bort. I citat uppvisas nationalistiska tendenser genom ett etnonationalistiskt perspektiv, då den egna befolkningen har *djuprotade gemenskaper* som inte går att konstruera.

Det övergripande målet med Sverigedemokraternas politik är att skapa ett välmående samhälle - ett folkhem - präglad av trygghet, harmoni och solidaritet. Erfarenheter från vår historia och vår omvärld visar att de viktigaste faktorerna för att kunna skapa ett sådant samhälle är småskalighet, en fungerande rättsstat, en stark gemensam identitet och grundläggande social rättvisa.

71

⁷⁰ Sverigedemokraternas principprogram 2005, sida 4.

⁷¹ Ibid. Sida 4.

I citatet förekommer orden *vår* två gånger, som ger uppfattningen av ett *vi mot dom-samhälle* vilket är en antites. Exempel på det är *vår historia* och *vår omvärld*. Här förekommer även föreställningen av *folkhemmet* upp. En uppfattning av en gammal idé om hur den svenska staten fungerade förr i tiden, en tid som Sverigedemokraterna vill återkonstruera. Positiva ord förknippas till den föreställningen som *trygghet, harmoni, solidaritet, fungerande rättsstat, gemensam identitet* och *social rättvisa*. Alla de orden har en positiv association som de flesta individerna förväntar sig ur sitt samhälle. Därmed kopplas Sverigedemokraternas idé av folkhemmet till positiva tankar. Förmodligen blev syftningen konstruerad på sådant vis för att sätta ord på den dåvarande politiska tillvaron och förmedlar tankar om ett gemensamt projekt till läsaren om idén av folkhemmet. Verktyg som partiet har använt sig av i paragrafen är meningsskapande, vilket betyder att man använder sig av retoriken för att förmedla en idé till läsaren. Förutställningar påvisar nationalistiska toner i form av sitt ordval, meningsuppbyggnader och bakomliggande agenda.

*Den nationalistiska principen bygger på idén om nationalstaten, att statens territoriella gränser ska överensstämma med de befolkningsmässiga gränserna. I sin ideala form är alltså ett sådant samhälle befolkningsmässigt homogent.*⁷²

Citatet har politiska begrepp, som *den nationalistiska principen, nationalstaten, statens territoriella gränser* och *befolkningsmässiga gränser*. Den nationalistiska principen refererar till tankesättet att befolkningen i ett land är uppdelad efter nationalitet, kultur, språk och etnisk samhörighet. Statens territoriella gränser är ett annat begrepp som syftar på landet Sveriges gränser och befolkningsmässiga gränser bygger på gränssättningar i olika delar av befolkningen på grund av skäl som etnicitet. Citatet presenteras som konkret fakta kring idén av den nationalistiska principen. Budskapet med citatet är tydligt – ett nationalstats idealiska form är när en statsgräns överensstämmer med befolkningens gränssättning. Uttrycket *homogent* försträcker ytterligare den etnonationalistiska principen som Sverigedemokraterna uppvisar i citatet. Partiet vill hårda bevakningen av migranter som kommer till Sverige.

⁷² Sverigedemokraternas principprogram 2005. Sida 4.

Tabell 2.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2005

Verklighetsomdömen	Partiets föreställningar som uppfattas är att hotet mot deras ideologiska nationalism är migrationen. Deras föreställning av staten är att det är den centrala makten framkommer.
Värdeomdömen	Partiets värdeomdömen politiskt är att staten bör vara den centrala politiska makten i Sverige, vilket menas att supernationalism utifrån bör ej vara närvarande i samhället.
Handlingsföreskrifter	För att uppnå verklighetsomdömet anses medborgarskap erhållas av icke-svenskar, om de inte till allvarliga brott mot den nationalistiska principen och därav förebygger hotet kring migration. Partiet yttrar sig om säkerhetsprincipen inom den ”egna gruppen”, det försvinner också med deras handlingsföreskrifter.

Tabell 2.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2005

Värdeutsagor	Återuppbyggnaden av folkhemmet i Sverige. Bemästrandet av hanteringen och förfina av det svenska arvet. Önskar direkt demokrati, all makt till folket i nationalstaten Sverige.
Beskrivande utsagor	Nationalistisk solidaritet med människor i samma kultur i ett säkert land. Hårdare bevakning över landets gränser och en starkare respekt för gränserna.
Förskrivande utsagor	Den viktigaste politiska representationen bör vara Riksdagen. Borttagandet av en politisk union eller makter utifrån som beslutar över medlemslandets egna politiska beslut.

Tabell 2.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2005

Den grundläggande nivån	Sverigedemokraternas uppfattning kring den politiska situationen är att maktskiftningar sker i den politiska sfären, då makter utifrån som den Europeiska unionen och migrationsströmmar hotar deras uppfattade samhälle och försätter de i en situation som de verkar inte godkänna.
Den operativa nivån	Den konkreta redogörelsen kring situationen som föreslås av Sverigedemokraterna är att minska maktfördelningen till den Europeiska unionen genom att ge mer makt tillbaka till nationalstaten och Riksdagen. Ge medlemskap till utlandsfödda invånare men ha större konsekvenser om brott sker. Det blir handlingsföreskriften för att uppnå den nationalstat partiet strävar efter.

4.2 Analys 2010

Det andra dokumentet som ska granskas heter *99 förslag för ett bättre Sverige – Sverigedemokraternas kontrakt med väljarna 2010–2014*. Texten som granskas är en lista med punkter som partiet kommer att sträva efter. I varje nytt ämne så inleds det med en förklarade paragraf kring partiets egna tankar och handlingsvilja. Det första citatet som kommer att granskas är från ämnet *En ansvarsfull invandringspolitik*.

*I vårt Sverige är frihet och öppenhet självklarheter. I vårt Sverige värnas det svenska kulturarvet, ett folkhem byggt på en gemensam värdegrund och svenskarnas rätt att utveckla sin kultur på egna villkor. I vårt Sverige hjälper vi människor i nöd, men den svenska välfärden och landets välbefinnande kommer i första hand.*⁷³

Citatet inleds med anafor. En anafor är ett stilbegrepp som definierar att något har upprepats i flera meningar eller paragrafer⁷⁴. Den upptäckta anaforen är *vårt Sverige*. En anafors uppgift är att skapa ett mantra. Målet med mantrat är att skapa en gemenskap för läsaren. Fraser som kan upplysas är *svenska kulturarvet, folkhem, gemensam värdegrund, svenskarnas rätt och vi*. Fraser kan spegla en nationalistisk betoning, men kan även vara politiska mål utan ideologisk koppling. Det är när man sätter begreppet *vårt Sverige* framöver meningen som man fångar in budskapet i en nationalistisk betoning. Budskapet i paragrafen verkar vara att partiet vill värna om svenska komponenter i landet men ändå strävar efter att hjälpa till i omvärlden. Partiet markerar att de anser att den egna befolkningen kommer först. Den bemärkningen finner man i meningsslutet: *men den svenska välfärden och landets välbefinnande kommer i första hand*.

Det andra citatet är hämtat ifrån ämnet *Ett nära europeiskt samarbete utan överstatlighet*.

*I vårt Sverige får Sverige lov att vara just Sverige, och dess invånare får lov att vara just svenskar. I vårt Sverige har svenska folket makten att själva, i svenska val, forma sin gemensamma framtid. I vårt Sverige är den svenska riksdagen högsta beslutande organ. Vårt Sverige är en självständig, fri och demokratisk nationalstat som i samarbete med andra länder arbetar för ett bättre Europa och en bättre värld.*⁷⁵

⁷³ 99 förslag för ett bättre Sverige – Sverigedemokraternas kontrakt med väljarna 2010-2014. Sida 4.

⁷⁴ Stilfigurer (2020).

⁷⁵ 99 förslag för ett bättre Sverige – Sverigedemokraternas kontrakt med väljarna 2010-2014. Sida 6.

Texten börjar med samma anafor, *vårt Sverige*. Den inledande meningen av stycket genererar en känsla av tillåtelse utan skam då ord som *får* och *lov* används. Budskapet i meningen är att Sverige inte behöver ändra sig och att svenskar får vara precis som de är. Ingen ändring är nödvändig för det svenska folket eller den svenska nationen. Det följs upp med meningen om att det svenska folket har makten över sitt eget land. Retoriken används för att försträcka gruppkänslan mellan svenskarna. *...har svenska folket makten själva, i svenska val, forma sin gemensamma framtid*. Den dolda meningen i texten är att ge kraft till den svenska befolkningen, medan partiet skjuter sig ifrån den Europeiska unionen. Det kan tolkas som ett steg ifrån integrationsprocessen i Europa och en förklaring till partiets tanke kring Sveriges makt kontra den Europeiska unionens minskade inflytande. Det finns tecken av euroskeptisk mellan raderna i citaten. Det kan även indikeras utifrån de slutliga fraserna där orden som *självständig, fri* och *demokratisk nationalstat* används. Språkbruket påvisar att partiet vill ta ett steg ifrån vad de anser är en överstatlig federalistisk organisation, för att låta Sverige regera fritt i Europa. Målsättningen är att fria Sverige från den Europeiska unionens makt och positionera Sverige i ett bättre globalt läge.

*I vårt Sverige präglas samhället av en gemensam svensk kultur som skapar sammanhållning och solidaritet mellan medborgarna. I vårt Sverige respekteras och levandehålls det svenska kulturarvet. I vårt Sverige används skattemedel i första hand till att befrämja kulturyttringar vars syfte är att glädja, försköna och skapa gemenskap.*⁷⁶

Det sista citatet hämtades från ämnet *En folklig förankrad svensk kultur*. I citatet finns användningen av anaforen *vårt Sverige*. Användningen av nationalistiska ord förekommer som *solidaritet, sammanhållning, kulturarvet* och *skapa gemenskap*. Budskapet är att den svenska kulturen bör besvaras genom monetära tillskott för att kulturarvet kopplar samman samhället och befolkningen. Sverigedemokraterna använder sådana citat emot islamiseringen. Islamisering är processen då ett samhälle övergår till, eller förskjuts i riktning mot islam.⁷⁷ Det kan vara en eloge från Sverigedemokraterna till nationalismens grund som påvisar att sammanhållning inom den egna befolkningen är viktig. Det är den svenska gemensamma kulturen som bör få bidrag för att bevaras. Ingen annan kultur benämns i citatet.

⁷⁶ 99 förslag för ett bättre Sverige – Sverigedemokraternas kontrakt med väljarna 2010-2014. Sida 7.

⁷⁷ Kennedy, Charles. "Introduction". Islamization of Laws and Economy, Case Studies on Pakistan. Anis Ahmad, introduktion. Institute of Policy Studies, The Islamic Foundation. sid. 19

Tabell 3.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2010

Verklighetsomdömen	Ett större maktskifte sker vilket ger upphov till mer krav från den Europeiska unionen, så som EMU. Partiet finner tillhörighet till medborgare med samma kulturella tillhörighet vilket skapar ett naturligt förtroende. Hårdare föreskrifter för arbetskraftsinvandring då det uppfattas som ett problem. Islamisering uppstår i samhället.
Värdeomdömen	En av partiets föreställningar är att stoppa islamiseringen av den svenska staten. Svenska bör vara det enda undervisningsspråket. Viljan av att hjälpa invandrare finns, men det bör va begränsad asyl. Partiet anser att betoningen av kunskapen av Sveriges tidigare generationer och den kristna etikens centrala betydelse i Sverige bör vara större.
Handlingsföreskrifter	Partiet anser att Sverige ska ha makten över sig själva, vilket menas att Riksdagen bör vara det högsta beslutandet organet i landet. En omvandling av det svenska medlemskapet och ett nej till EMU. Hårdare föreskrifter mot invandring, både arbetskraftsinvandring men även asyl. Ett medel för att stoppa islamiseringen är förbjud mot hijab och svenska ska vara det enda språket i skolan, förutom språklektioner.

Tabell 3.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2010

Värdeutsagor	Bevara och uppliva det svenska arvet. Stoppa islamiseringen. Stoppa påtryckningar från EU och säga nej till EMU. Bevara svenskheten genom att bevara det svenska kulturarvet, betona kunskap kring tidigare generationer, kristna etiska ideal.
Beskrivande utsagor	Sverige behöver ha en ökad svenskhet och att utomstående supranationalistiska organisationer bör inte besluta inom Sverige.
Förskrivande utsagor	Det lämpliga i den politiska situationen är att återetablera all makt till det svenska folket och att omvandla det svenska EU-medlemskapet för att kunna bevara det som klassas som svenskt.

Tabell 3.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2010

Den grundläggande nivån	Maktfördelningen mot EU upplevs fortfarande, vilket måste omvandlas. Islamiseringen är en uppfattning som hotar som måste stoppas.
Den operativa nivån	Ge makten tillbaka till landet och det svenska folket, då dem kan besluta fram politik som Sverigedemokraterna stödjer.

4.3 Analys 2014

Dokumentet som citaten kommer att bli hämtade ifrån heter *Vi väljer välfärd – Sverigedemokratiskt valmanifest – valet 2014*. Partiet inleder dokumentet med ett öppet brev till sina väljare. I sitt öppna brev väljer Sverigedemokraterna att visa uppskattning för Sverige i form av beröm åt landets kultur, den svenska befolkningen, demokratin, yttrandefrihet etcetera. Därefter blir formalia en paragraftext för att introducera partiets egen åsikt i ett specifikt ämne som följs upp av en punktlista över förändringar partiet vill genomföra. Det två citateten som texten inleds med är hämtat ur ämnet *Ett nära europeiskt samarbete utan överstatlighet*. Det första citatet lyder;

*Sverigedemokraterna arbetar för ett Sverige som är en självständig, fri och demokratisk nationalstat. Ett Sverige som handlar om samarbete med andra länder för att lösa gränsöverskridande problem och som tillsammans med andra nationer bygger vidare på vårt gemensamma nordiska och europeiska kulturarv. Ett Sverige där svenska folket har makten att själva, i fria svenska val, forma sin gemensamma framtid. Ett Sverige med en självständig penningpolitik och en egen valuta, fri från överstatlig styrning, där den svenska riksdagen är högsta beslutande organ.*⁷⁸

Det första citatet använder sig av stilfiguren anafor med frasen *Ett Sverige*. Det upprepas tre gånger i stycket. Upprepningen av frasen är till för att skapa en form av mantra. Målet är att unifiera Sverige, därmed undvika politiska sprickor och skapa en gemenskap i befolkningen. I citatet används logos, med syftet att förmedla texten till läsaren på ett sådant sätt att de använder sitt sunda förnuft. Här går Sverigedemokraterna på linjen av att lämna den Europeiska unionen men ändå samarbeta med de europeiska länderna. Det kan förekomma i exempel fraserna; *ett Sverige som är en självständig, fri och demokratisk nationalstat och tillsammans med andra nationer bygger vidare på vårt gemensamma nordiska och europeiska kulturarv*. Det ska visa samarbetsviljan inom partiet men också visa på att de vill kräva Sveriges frihet ur unionen. Det finns nationalistiska betoningar i texten. Den retoriska kategorien är stilfiguren parallellism⁷⁹, vilket är en upprepning av ett eller flera ord i en annan variation i samma mening. Orden är ordnade på följande sätt; *svenska folket, svenska val, sin gemensamma framtid*. Budskapet med

⁷⁸ Vi väljer välfärd! Sverigedemokratiskt valmanifest – valet 2014. Sida 20.

⁷⁹ Stilfigurer (2020).

det första citatet är att Sverigedemokraterna vill att Sverige ska vara en demokratisk självständig makt där Riksdagen är det högsta organet där ett samarbete med Europa är önskvärt, däremot är den Europeiska unionen den desamma.

En ny folkomröstning om det svenska EU-medlemskapet med målet att Sverige snarast möjligt skall lämna den överstatliga unionen och återgå till ett mellanstatligt europeiskt samarbete.⁸⁰

Budskapet är konkret i citatet – lämna den EU och ha ett mellanstatligt samarbete. Dock finns det dolda budskap. Partiet visar sin positionering mot den Europeiska unionen i ordvalet *den överstatliga unionen*, vilket associeras negativt av partiet då de vill bryta sig loss ifrån makterna utanför Sveriges gränser. Partiets mål är att nå graden av mellanstatlighet som skulle låta Sverige kontrollera sin politik för att samtidigt bevara det europeiska samarbetet. Orden *snarast möjligt* betonar att partiet ogillar den etablerade politiska ordningen. Det här ordvalet visar på ett ställningstagande emot den EU och ger bevis på SD:s längtan till politisk självständighet.

Sverigedemokraterna arbetar för ett Sverige där samhället präglas av en historiskt rotad, gemensam svensk kultur som skapar sammanhållning och solidaritet mellan medborgarna. Ett Sverige där det svenska kulturarvet respekteras och levandehålls. Ett Sverige där kreativitet uppmuntras och där en positiv, kvalitativ och folkligt förankrad kultur tillgängliggörs för alla grupper i samhället. Ett Sverige med ett starkt civilsamhälle och en livskraftig och framgångsrik idrottsrörelse.

Citatet är hämtat ur ämnet *Ett brett, svenskt och tillgängligt kulturliv*. Anaforen som används i citatet är *Ett Sverige* som har använts tidigare i dokumentet. Ordvalet i paragrafen tenderar att ha en etnonationalistisk klang som *en historiskt rotad, gemensam svensk kultur ... solidaritet mellan medborgarna*. I deras grundtanke finns tendenser till etnonationalism där målet är att föra samman befolkningen med sin nationella historia. Ordet *folklig* har samma effekt då de refererar till *folket*. Ordet *positiv* kopplas till meningsuppbyggnaden för att ge en känsla av stolthet. Budskapet i texten är att alla grupper i samhället ska ta del av den respektabla svenska kulturen, men inga andra kulturer benämns i citatet men andra folkgrupper nämns.

⁸⁰ Vi väljer välfärd! Sverigedemokratisk valmanifest – valet 2014. Sida 20.

Tabell 4.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2014

Verklighetsomdömen	Partiets föreställning kring EU-frågan är att Sverige bör ha en folkomröstning så snart som möjligt då Sverige börjar förlora den oberoende, fria och demokratiska staten på grund av EU-påtryckningar. Sverige är ett hjälpsamt land men att landet inte får glömma av ansvaret för det egna folket.
Värdeomdömen	Det egna folket får inte glömmas när Sverige hjälper individer från andra länder, då partiet anser att Sverige bör framhäva stoltheten när svenskheten kommer på tal. Sverige bör ha en folkomröstning för att lämna EU så snabbt som möjligt. Staten bör ha vanlig svensk kultur som skapar solidaritet och sammanhållning mellan medborgarna. Det bör finnas hårdare lagstiftning för att bli svensk medborgare och skapa utvisnings-policy vid allvarliga brott.
Handlingsföreskrifter	Den lämpligaste handlingen för att nå handlingsplanen är att Sverige måste ur EU för att kunna kontrollera sin egen politik, kultur och gränser.

Tabell 4.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2014

Värdeutsagor	Utgång ur den Europeiska unionen. Ökat bidrag för det kristna kulturarvet, en ökad kunskap, förståelse och respekt för det svenska kulturarvet. Solidaritet för medborgarna och svenska folket kommer först.
Beskrivande utsagor	Svenska folket samt den svenska staten bör komma först i både den politiska men även kulturella delen.
Förskrivande utsagor	Måste få mer demokratisk makt i Sverige. Det sker via en utgång ur den Europeiska unionen, som försöker få mer makt från det svenska folket.

Tabell 4.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2014

Den grundläggande nivån	Den Europeiska unionen stoppar Sverige från att vara ett fritt och demokratiskt land, därav uppstår det problem i form av att bevara det svenska arvet och migrationsprocessen blir svårare att hantera.
Den operativa nivån	Skapa en folkomröstning för att lämna den Europeiska unionen så snabbt som möjligt.

4.4 Analys 2018

Alla citat är hämtade ur textdokumentet *Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018*. Strukturen i dokumentet är uppbyggt av en frontside, en innehållsförteckning och olika stycken som är ett specifikt ämne. Ämnena som citaten kommer att plockas ifrån är *Den Europeiska unionen, kultur och utrikespolitik*. Varje stycke inleds med en övergripande förklaring av Sverigedemokraternas handlingsvilja som följs av punktlistor. Det första citatet blev:

Första paragrafen i regeringsformen stadgar att all offentlig makt i Sverige utgår från folket. Denna regel urholkas allt mer till följd av Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen. Genom historien har EU steg för steg utvidgat användningen av kvalificerad majoritetsröstning, varigenom enskilda länder kan köras över av en relativ majoritet. Europeiska politiker med drömmar om en federal superstat har låtit EU ta över beslutanderätten på fler och fler områden samtidigt som dess budget sväljer fler och fler svenska skattekronor. Sverigedemokraterna värnar det demokratiska självbestämmandet och vill därför att Sverige lämnar EU till fördel för ett mellanstatligt europeiskt samarbete.⁸¹

Citatet förmedlar retorikstilen ethos. Ethos är när talaren eller författaren hänvisar till kompetens samt auktoritära argument. Författaren väljer att påbörja citatet med fakta från regeringsformen för att etablera sin kunskapsposition. *Första paragrafen i regeringsformen* är en sådan förklaring till kunskap. Därmed används ord och fraser som har en negativ betoning som *urholkas, köras över, ta över, sväljer fler och fler*. Det ordvalet är konstruerade för att få läsaren att skapa association till den Europeiska unionen. Den Europeiska unionens budskap målas upp som att de europeiska politikerna är federalister med målet att ta bort den svenska friheten till självständighet. När ett problem eller scenario presenteras på sådant vis så skapas en hotbild, som McLaren pratade om i den tidigare forskningen. En hotbild ökar viljan att bevara något igenkännbart istället för att få något främmande. Sverigedemokraternas egna budskap i citatet är att Sverige bör lämna den Europeiska unionen för att förbättra landets egen ekonomi och gynna självbestämmandet. Målet är att etablera en nyare ordning i det europeiska politiska klimatet där en federalistisk organisation inte kan köra över nationer som Sverige.

⁸¹ Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018. Sida 21.

Det andra citatet är hämtat ur ämnet Kultur, det är viktigt att komma ihåg att Sverigedemokraterna har kopplat sin nationalism till det svenska folkhemmet. För att nå en bättre förståelse för den ideologiska hållningen för Sverige måste kulturens inflytande granskas. Citatet lyder:

Sverigedemokraterna vill värna, vårda och visa svensk kultur. För oss är det såväl de sköna konsterna, som de sociala koderna. Vårt land behöver samlas kring gemensamma normer och värderingar, kollektiva minnen, gemensamma myter, högtider, traditioner, seder och bruk för att hålla ihop. Särskilt viktigt är det i ett samhälle med en solidariskt finansierad välfärdsmodell, eftersom den solidaritet som håller upp systemet i sin tur baseras på en gemensam identitet och en stark känsla av gemenskap. Vår vision är att den svenska kulturen ska erkännas och blomstra istället för att kvävas av vänsterliberala våta filter eller bildningsförakt.⁸²

I citatet finns det en form av stolthet över den svenska kulturen i ordval som *värna, vårda* och *visa*. Det är inte nödvändigtvis ett tecken på nationalism då en individ kan vara stolt över sin kultur utan att vara nationalist. Stilen som används i den första meningen är en allitteration som betyder ett stavrim eller bokstavsrim, det är en stildetalj då alla ord börjar på v. Funktionen av allitterationen i citatet fyller bara en funktion av stil. Ordvalen som används därefter som *vi* och *vårt* är för att skapa en gemenskap med läsaren. Meningen som ger den klara bilden av försök till gemenskap är: *Vårt land behöver samlas kring gemensamma normer och värderingar, kollektiva minnen, gemensamma myter, högtider, traditioner, seder och bruk för att hålla ihop*. Här refererar partiet till att den gemensamma kulturen som skulle vara ett klister för att hålla ihop den svenska befolkningen. Den meningen kan däremot kopplas till nationalism, då bruket av språk kan föra samman befolkningen på punkter som de känner igen. Det är via traditioner, högtider och kulturella händelser som ett land kan komma närmre sin befolkning. Språkbruket används för att förmedla budskapet att svenskarnas kultur måste bevaras då det finns utomstående krafter som vill ta bort den. Budskapet får mer kraft när partiet använder frasen *istället för att krävas av vänsterliberala våta filter eller bildningsförakt*. Den metaforen refererar till att Sverigedemokraterna upplevde att det politiska klimatet blev förkastligt och att partiet samt det svenska folket skendränktes under migrationskrisen 2015.

⁸² Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018. Sida 25.

*Sverigedemokraterna vill att Sverige ska vara en stark och självständig röst för fred och goda relationer mellan världens folk. Sverige ska markera tydligt, både mot kränkningar av grundläggande fri- och rättigheter och av suveräna staters territorium. Detta är extra betydelsefullt då Ryssland uppträder aggressivt och nya konflikter blossar upp i vårt närområde.*⁸³

Citatet är ur ämnet *Utrikespolitik*. Budskapet med citatet är att Sverigedemokraterna vill att Sverige ska vara självständig i både globala konflikter men även inom globala medel för fred. Budskapet är att Sverige ska kunna markera tydligt mot makter som försöker kränka det svenska territoriet eller landets välmående. Ryssland benämns som en stormakt som börjar uppvisa aggressiva tendenser, däremot förklaras inte faktorer som påståendet bygger på. Det kan därmed leda till att läsaren kopplar meningens budskap till historiska event eller förutfattade meningar om hur Rysslands politiska regim har uppträtt i den närliggande tiden. Det spelar på en känsla av hot och osäkerhet, vilket kan bli positivt för Sverigedemokraterna som förklarar att Sverige borde vara ett självständigt land som då kan stå upp mot sådana hot. Det kan tolkas som att målet är att bevara Sveriges framtida utveckling via att landet måste bli självständigt.

Tabell 5.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2018

Verklighetsomdömen	Den Europeiska unionen skapar en miljö där det svenska reglerna inte respekteras. En annan föreställning är att andra länder i EU inte tog sin del av migranter under flyktingkrisen 2015 och att EU inte tryckte på att de andra medlemsländerna skulle agera bättre. Sveriges migrationspolitisk hanterades ansvarslost.
Värdeomdömen	Sverige bör lämna EU i en folkomröstning. Skapa en bättre friare relation med unionen samt andra länder. Att landet bör drivas av kärlek och framtidstro för Sverige.
Handlingsföreskrifter	Lämna EU. Ett skarpt nej till Euro. Skapandet av Sverigecenters för att få in kulturkanoner av den svenska kulturen och normerna i invandrartäta områden. Skapa en starkare koppling till den svenska historien, till de tidigare generationerna och befolkningen ska ta det svenska samhällets kollektiva ansvar först. Sverige först i alla lägen.

⁸³ Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018. Sida 19.

Tabell 5.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2018

Värdeutsagor	Lämna EU. Skapa en starkare känsla av svenskheten, både för den svenska befolkningen men även för invandare så dem förstår innebörden av att få vara svensk.
Beskrivande utsagor	En folkomröstning för att lämna EU. Sverigecenter för att lära nyanlända kring de svenska kulturella ståndpunkterna så de kan assimilera.
Förskrivande utsagor	En folkomröstning för att lämna EU och säga nej till EU påtryckningar på det svenska samhället. Landet ska styras med svenskarnas bästa i fokus, både i lagstiftning, normer och det kulturella samspelet i landet.

Tabell 5.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2018

Den grundläggande nivå	Sverige måste skydda svenskheten efter flyktingkrisens 2015 effekter på samhället. Viljan att återskapa kopplingen till den svenska historien, arvet och kulturen är viktig för Sverige framtida utveckling.
Den operativa nivå	Lämmandet av EU är kritisk för Sveriges fortsatta utveckling.

4.5 Analys 2019

Sverigedemokraterna vill i Europaparlamentet verka för att stoppa fortsatt maktöverföring till Bryssel, vända den skenande kostnadsutvecklingen och motverka nya lagstiftningsinitiativ på områden som bättre kan regleras på nationell nivå. Men för att verkligen vända EU:s utveckling behöver EU reformeras i grunden genom att omförhandla EU:s fördrag, det vill säga EU:s grundlag, som reglerar hur EU fungerar och vilken makt EU ska ha. Sverigedemokraterna kommer därför arbeta för ett nytt fördrag, med tonvikten på nationellt självbestämmande, mer välfungerande demokrati och kraftigt begränsad makt för EU. Unionen ska fokusera på fri och gemensam handel och den inre marknaden på det sätt som från början var tanken.⁸⁴

I citatet finns laddade ord som *maktöverföring*, *skenande*, *tonvikten*, *kraftigt begränsad* och *makt*. Användningen av de laddade orden för att komplettera logos-retoriken i paragrafen. I texten används logos för att förmedla en vetskap till läsaren om att den Europeiska unionens grundlag bör ändras för att jämna ut maktskillnaderna mellan de olika nationerna och unionen. Det förkommer inte spår av en vilja att ändra den Europeiska unionen, utan budskapet som framförs är angående ett minskat maktmissbruk och önskan att reformera unionen inifrån. Paragrafen avslutas med en logos-uppbyggnad i språkbruket, i exemplet *på det sätt som från början var tanken*. Det förmedlar att läsaren bör veta med sitt sunda förnuft att tanken med unionen inte var att maktmissbruk, utan ett europeiskt samarbete med schysta klausuler.

Från att ursprungligen ha varit ett frihandelsprojekt har EU i ökande takt tagit över befogenheter från medlemsstaterna på allt fler områden. Det innebär att Sverige redan förlorat delar av sitt självbestämmande och i nära framtid riskerar att förlora ännu mer. Områden som traditionellt varit centrala för svensk inrikespolitik, såsom försvar, arbetsmarknad, trygghetssystem och skatter kan inom kort styras från Bryssel istället för Sverige. Sverigedemokraterna tror inte att EU-politiker kan värna det svenska samhället bättre än vi svenskar själva kan. Vi vill därför värna både Sveriges och andra medlemsstaters självbestämmande genom att återföra makt till medlemsstaterna och låta EU återgå till att

⁸⁴ Valplattform Europaparlamentsvalet 2019. Sida 6.

*fokusera på att förbättra den inre marknaden samt motarbeta gränsöverskridande gemensamma utmaningar som brottslighet och miljöhot.*⁸⁵

Citatet ovan visar drag på logos där det sunda förnuftet kopplas in. Sverigedemokraterna vill förmedla att de europeiska politikerna inte vet vad som är bäst för svenskarna i olika politiska sakfrågor, utan att svenskar vet svaret. Då läsaren antagligen är en svensk väljare till Europeiska Parlamentsvalet så uppmanar texten läsaren att se det argumentet som något positivt. Hotbilden målas upp i en mildare tappning då Sverigedemokraterna påpekar att Sverige har förlorat makt till den Europeiska unionen, men att en röst på Sverigedemokraterna skulle kunna fördela makten jämnare. Argumentationen om absolut suveränitet förekommer då frasen *skatter kan inom kort styras från Bryssel istället för Sverige* används. Citatet ska förmedla till väljarna att vilja minska påtryckningen från den Europeiska unionen via partiet. Budskapet är att stoppa den oavbrutna maktfördelningen till Bryssel.

Tabell 6.1 de tre ideologikritiska dimensionerna för Sverigedemokraterna år 2019

Verklighetsomdömen	Sverigedemokraterna anser att med fler röster skulle dem kunna stoppa den aktuella maktfördelningen i den Europeiska Parlamentet och i Bryssel.
Värdeomdömen	Den Europeiska unionen bör reformeras från insidan. EU bör inte behandla frågor så som försvar, arbetsmarknaden, natur eller kultur. Dessa frågor bör vara på en medlemsstatsnivå.
Handlingsföreskrifter	Partiet vill reformera EU från insidan, med bättre fördrag som värnar alla stater och reducerar makten ifrån EU.

⁸⁵ Valplattform Europaparlamentsvalet 2019. Sida 6.

Tabell 6.2 kriterier för det ideologikritiska för Sverigedemokraterna år 2019

Värdeutsagor	Reformerna EU från insidan och dirigera tillbaka maktskiftet till en mer accepterad nivå. EU ska låta bli vissa sakfrågor som tillhör den nationella staten.
Beskrivande utsagor	EU bör släppa en del av sin makt kring olika områden och förstärka sin makt i andra. Sverigedemokraterna bör ha en betydande roll inom EU för att kräva just sina sakfrågor. Skapa så att medlemsländers har rätt till att lägga in veto-röster i EU.
Förskrivande utsagor	Fler Sverigedemokratiska MEPs i den Europeiska Parlamentet som kan reformera, förhandla och få fram bättre fördrag som gynnar Sverige.

Tabell 6.3 de två nivåerna inom ideologikritik för Sverigedemokraterna år 2019

Den grundläggande nivån	Att EU kan vara en gynnsam organisation för Sverige.
Den operativa nivån	Reformera maktfördelningen inom EU.

5.0 Resultat

Genom att granska Sverigedemokraternas ideologi mot analysverktygen textanalys och ideologikritik kommer resultatet fram till att Sverigedemokraterna inte har skiftat sin ideologiska ställning ifrån nationalism. Sverigedemokraterna har dock skiftat sin euroskepticism från en hårdare stil till en mjukare. Den slutsatsen dras ifrån de ideologikritiska tabellerna där verklighetsomdömena påvisar att Sverigedemokraterna fortfarande anser att den Europeiska unionen har en ojämn maktfördelning som hindrar den optimalaste utvecklingen för nationen (Sverige) och befolkningen (svenskar). Vid 2014 visar Sverigedemokraterna ett missnöje emot den Europeiska unionens makt inom Sverige. Det missnöjet blir mildare djärvt i tonen. Det syns i tabellernas verklighetsomdöme ifrån 2010, 2014, 2018 och 2019. Partiets budskap präglas fortfarande av missnöje om maktfördelningen inom EU. Budskapet förekommer inte bara i tabellerna, men även i citat:

2014: En ny folkomröstning om det svenska EU-medlemskapet med målet att Sverige snarast möjligt skall lämna den överstatliga unionen och återgå till ett mellanstatligt europeiskt samarbete.⁸⁶

2018: Denna regel urholkas allt mer till följd av Sveriges medlemskap i den Europeiska unionen.⁸⁷

2019: Det innebär att Sverige redan förlorat delar av sitt självbestämmande och i nära framtid riskerar att förlora ännu mer.⁸⁸

Partiet anser fortfarande att Bryssel är i en överstatlig maktposition på grund av sitt federalistiska styre. Därav har Sverigedemokraterna inte skiftat ifrån nationalismen. Analysen visar underliggande toner av förakt mot federalismen. Retoriken mot den Europeiska unionen förändras inte ifrån en överstatlig makt till en eventuell samarbetspartner i Europa, utan att Sverigedemokraternas budskap blir istället att medlemsstater bör etablera sig för att tillsammans minska de federalistiska och överstatliga tendenserna inom unionen. Det framkommer i analysen från 2018 och 2019.

⁸⁶ Vi väljer välfärd! Sverigedemokratisk valmanifest – valet 2014. Sida 20.

⁸⁷ Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018. Sida 21.

⁸⁸ Valplattform Europaparlamentsvalet 2019. Sida 6.

Sakfrågor som försvaret, monetära sektorn, skolor, migration och det kulturella arvet ska i Sverigedemokraternas uppfattning vara en uppgift för den svenska Riksdagen (Analys: 2005, 2010, 2014, 2018 och 2019). Den Europeiska unionen ska fokusera på att förbättra den inre marknaden, motarbeta gränsöverskridanden, bekämpa miljöhot och global brottslighet. De andra sakfrågorna anser Sverigedemokraterna vara nationella beslut.⁸⁹

Hotbilden som McLaren förklarade har skiftats under tidsperioden.⁹⁰ Analysen för 2005, 2010, 2014 och 2018 visar att hotet är migrationsströmmar. Analysen för 2019 påvisar att det är den politiska otryggheten som är hotbilden. Det kan bero på att dokumentet för 2019 handlar om det europeiska parlamentet och inte den svenska nationen. Därav kan hotbilden på ett nationellt plan fortfarande vara migrationen. Det måste påpekas att analysen för 2019 är över Sverigedemokraternas Europaparlaments dokument, vilket kan ha utelämnat den svenska kulturen och därmed ger en felaktig bild av den ”nya” hotbilden.

Har forskningstesens bevisats? Både ja och nej. Sverigedemokraterna har inte blivit mindre nationalistiska. Partiet har däremot skiftat sin euroskeptiska ställning. Partiet får en ”mjuk-euroskeptisk” stämpel. Skiftet i euroskepticism syns vid ordval, formulering och den operativa nivån i analysen för 2019. Definitionen på mjuk-euroskepticism var:

Mjuk euroskepticism är där det inte finns en principiell invändning mot europeisk integration eller EU-medlemskap men när oro på ett/eller ett antal politikområden leder till uttryck för kvalificerad opposition till EU, eller där det finns en känsla av att ”nationellt intresse” för närvarande är i strid med EU-bana.⁹¹

I den ideologiska tabellen syns tecken på en minskad euroskepticism där partiet är istället oroliga kring vissa politiska områden som arbetsmarknaden och säkerhetsområden.⁹² Budskapet är att det nationella intresset kolliderar med maktfördelningen som den Europeiska unionen utövar, vilket gör att Sverigedemokraterna väljer att ta ”strid” med den Europeiska unionens bana. Däremot förekommer det inte att partiet måste lämna det europeiska samarbetet, vilket har visats i de andra analyserna. Nedanför kommer tabellen för 2019 visa värdeutsagorna, de

⁸⁹ Valplattform Europaparlamentsvalet 2019.

⁹⁰ McLaren, L.M. (2002). Public Support for the European Union: Cost/Benefit Analysis or Perceived Cultural Threat? *The Journal of Politics*, 64(2), Sida.551–566.

⁹¹ Taggart, P., Aleks Szczerbiak and Sussex European Institute (2002). *The party politics of euroscepticism in EU member and candidate states*. Brighton. Sida 4. University Of Sussex.

⁹² Valplattform Europaparlamentsvalet 2019.

beskrivande utsagorna och de förskrivande sagorna. I de tre utsagorna ser man att det finns nationalistiska tendenser som i form av nationella sakfrågor, nationella vetoröster, förhandlingar av bättre fördrag för Sverige men även mildare euroskepticism i form av reform inifrån. Det kan bero på att Sverigedemokraterna har funnit andra euroskeptiska partier inom den europeiska konservativa och reformister-gruppen (ECR) i Europaparlamentet. Därmed kan man påstå att Sverigedemokraterna har skiftat från hård-euroskepticism till mjuk-euroskepticism.

Värdeutsagor	Reformerna EU från insidan och dirigera tillbaka maktskiftet till en mer accepterad nivå. EU ska låta bli vissa sakfrågor som tillhör den nationella staten.
Beskrivande utsagor	EU bör släppa en del av sin makt kring olika områden och förstärka sin makt i andra. Sverigedemokraterna bör ha en betydande roll inom EU för att kräva just sina sakfrågor. Skapa så att medlemsländers har rätt till att lägga in veto-röster i EU.
Förskrivande utsagor	Fler Sverigedemokratiska MEPs i den Europeiska Parlamentet som kan reformera, förhandla och få fram bättre fördrag som gynnar Sverige.

I ett stycke av den tidigare forskningen diskuterar Elgenius och Rydgren om att Sverigedemokraterna har en etnonationalistisk ideologi med koncept som Svenskhet, den svenska folksjälen, den kristna samhörigheten och den etniska homogeniteten.⁹³ De koncepten brukar kopplas till Kjelléns tolkning om folkhemmet. Den tanken kan observeras finns i de tidigare manifesten, men konceptet tonas ner i de senare dokumenten. Man observerar det genom att granska orden som förekommer. Ordvalen förändrats från *familj, rotad, ursprunglig, svensk, kultur, gemensam, historiskt rotad till att värna, återföra, fokusera, förbättra, gemensamma utmaningar*. Det påvisar ett skifte ifrån den klara nationalistiska föreställningen av folkhemmet men tar inte bort den nationalistiska tonen.

⁹³ Elgenius, G., & Rydgren, J. (2018). Ramar för nostalgi och tillhörighet: återuppkomsten av etnationalism i Sverige. Europeiska föreningar, Sida 1–20.

2005: *Sverigedemokraterna menar att det i första hand är familjen och nationen som ger oss förutsättningarna att uppnå detta. Inga konstruerade kollektiv kan helt ersätta dessa djupt rotade, ursprungliga gemenskaper.*⁹⁴

2010: *I vårt Sverige får Sverige lov att vara just Sverige, och dess invånare får lov att vara just svenskar. I vårt Sverige har svenska folket makten att själva, i svenska val, forma sin gemensamma framtid.*⁹⁵

2014: *Sverigedemokraterna arbetar för ett Sverige där samhället präglas av en historiskt rotad, gemensam svensk kultur som skapar sammanhållning och solidaritet mellan medborgarna. Ett Sverige där det svenska kulturarvet respekteras och levandehålls.*⁹⁶

2018: *Sverigedemokraterna vill värna, vårda och visa svensk kultur. För oss är det såväl de sköna konsterna, som de sociala koderna. Vårt land behöver samlas kring gemensamma normer och värderingar, kollektiva minnen, gemensamma myter, högtider, traditioner, seder och bruk för att hålla ihop.*⁹⁷

2019: *Vi vill därför värna både Sveriges och andra medlemsstaters självbestämmande genom att återföra makt till medlemsstaterna och låta EU återgå till att fokusera på att förbättra den inre marknaden samt motarbeta gränsöverskridande gemensamma utmaningar som brottslighet och miljöhot.*⁹⁸

5.1 Slutdiskussion

Resultatet visade att Sverigedemokraterna inte hade skiftat i sin ideologi. Partiet hade tonat ner sin nationalistiska retorik för Europaparlamentsvalet 2019. Det kan finnas andra anledningar till att Sverigedemokraterna har minskat sin nationalistiska betoning i sina dokument, så som minskat stöd för en utgång ur EU eller fler samarbetspartners inom ECR. En annan anledning till att resultatet påvisar en mild skildring kan bero på att dokumenten som granskades berör olika ändamål så som internationella och nationella val. Det finns en problematisering i valet av material på grund av det skälet. I ett optimalt scenario hade det varit bättre att enbart granska

⁹⁴ Sverigedemokraternas principprogram 2005, sida 4.

⁹⁵ 99 förslag för ett bättre Sverige – Sverigedemokraternas kontrakt med väljarna 2010-2014. Sida 6.

⁹⁶ Vi väljer välfärd! Sverigedemokratisk valmanifest – valet 2014. Sida 20.

⁹⁷ Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018. Sida 25.

⁹⁸ Valplattform Europaparlamentsvalet 2019. Sida 6.

nationella manifesten både före och efter 2019 Europa Parlamentsval för att se om den milda förändringen hade skett över tid även på en nationell nivå. I min diskussion kommer beröra andra faktorer då mitt material tillåter mig att belysa andra ting.

Så som att Sverigedemokraterna inte upplever att det finns stöd ifrån det svenska folket att lämna den Europeiska unionen, då Sverige är ett EU-positivt land enligt Eurobarometer.⁹⁹ Det kan vara så att den etnonationalistiska tolkningen av folkhemmet inte hade vunnit röster i det kommande Europaparlamentsvalet 2019. Det gjorde att Sverigedemokraterna strategisk skiftad sin ton från en etnonationalistisk retorik till en mindre euroskeptisk retorik. För att granska om Sverigedemokraternas nya euroskeptiska hållning stämmer så behövs vidare forskning inom ämnet. 2019 var första året då den nationalistiska retoriken tonades ner, vilket inte ger bevisning till att Sverigedemokraterna har till fullo ändrat sin ideologi. Det kan som sagt vara ett strategiskt steg att vinna väljare från större partier som Moderaterna och Socialdemokraterna eller förvärva starkare kontakter i Europa Parlamentet.

Sverigedemokraternas ideologi blev till viss mån oförändrad över tid, vilket klassar partiet som ett nationalistiskt parti. En förklaring på mitt resultat är att Sverigedemokraterna minska sin djärva retorik och hårda positionering för att locka fler svenska väljare eller för att kunna få fler samarbetspartners i EU. En intressant studie hade varit att jämföra Sverigedemokraternas mildare euroskeptiska ton för det svenska folket och deras framtida agerande inom den Europeiska Parlamentet. Det som påvisade i min studie angående den euroskeptiska graden skulle kunna vara ett en-gångs tillfälle. Framtida undersökningar skulle kunna granska förslag framlagda av partiet, partiets nationala agerande samt hur partiet förhåller sig inom EU.

⁹⁹ Eurobarometer (2020). Available at: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/sv/heard/eurobarometer> (Accessed: 16 March 2020).

Käll- och litteraturförteckning

Sverigedemokraterna (2010) *99 förslag för ett bättre Sverige – Sverigedemokraternas kontrakt med väljarna 2010-2014*. Svensk nationell datatjänst: <https://snd.gu.se/sv/vivill/by-year>.

[Användarnamn: JanTjabo] (2018, 02, 09) *Debatt Jimmie Åkesson (SD) vs Carl Bildt (M) Klara sig utanför EU*. YouTube. Available at: <https://www.youtube.com/watch?v=ytMGRNiB3Js>. (Accessed: 13 April 2020)

Bergström, G. & Boréus, K. (Ed.). (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (3., [utök.] uppl.).

Brack, N. (2018). *Opposing Europe in the European Parliament : rebels and radicals in the chamber*. London: Palgrave Macmillan.

Del 1: Historiebruk och nationalism. (2011) I forum för levande historia av skribent Carina Rönnqvist. Hämtad: 2020-03-12. Available at: <https://www.levandehistoria.se/klassrummet/den-livsfarliga-historien/del-1-historiebruk-och-nationalism>

Downs, Anthony (1957), *An Economic Theory of Democracy*, New York, Harper

Elgenius, G., & Rydgren, J. (2018). *Ramar för nostalgi och tillhörighet: återuppkomsten av etnationalism i Sverige*. Europeiska föreningar.

Esaiasson, Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson, Ann E. Towns, and Lena Wängnerud. (2017) *Metodpraktikan : Konsten Att Studera Samhälle, Individ Och Marknad*. Femte Upplagan ed. 2017. Print.

Eurobarometer (2020). *European Parliament opinion polls*. (Accessed: 16 March 2020). Available at: <https://www.europarl.europa.eu/at-your-service/sv/be-heard/eurobarometer>

Freedon, M., Lyman Tower Sargent and Stears, M. (2015). *The Oxford handbook of political ideologies. Nationalism*. Oxford: Oxford University Press.

Hellström, A., Nilsson, T., & Stoltz, P. (2012). *Nationalism vs. Nationalism: The Challenge of the Sweden Democrats in the Swedish Public Debate*. *Government and Opposition*, 47(2).

Justesen, Lise & Mik-Meyer, Nanna (2011) *Kvalitativa metoder, från vetenskapsteori till praktik*. Lund. Studentlitteratur AB.

Kraften i metaforen - Presentationsteknik (2011). Available at:

<https://www.presentationsteknik.com/kraften-i-metaforen/> (Accessed: 16 March 2020).

Larare. *Stilfigurer*. 2020. (Accessed: 16 March 2020). Available at:

<https://larare.at/svenska/moment/stilfigurer/stilfigurer.html#all2>

Lindqvist Grinde, J. (2016). *Klassisk retorik för vår tid* (2., rev. uppl. [sakgranskare: Christian Kock] ed.).

McLaren, L.M. (2002). *Public Support for the European Union: Cost/Benefit Analysis or Perceived Cultural Threat?* *The Journal of Politics*, 64(2).

Millard, G. (2013). *The jealous god: A problem in the definition of nationalism*. *Ethnicities*, 14(1).

Sdarkivet.com. *Sverigedemokraternas aktiv*. 2020. (Accessed: 11 March 2020). Finns på:

http://www.sdarkivet.com/files/program/program_1989.pdf.

snd.gu.se. (n.d.). *Svensk Nationell Datatjänst*. 2019. (Accessed: 18 November 2019) [online]

Stankiewicz, W. J. (1993) *In Search of a Political Philosophy: Ideologies at the Close of the Twentieth Century*. London: Routledge.

Svenska Akademiens Ordbok. 2020. *Ideologi / SO* | svenska.se (2020). Available at:

<https://svenska.se/so/?sok=ideologi&pz=4>

Svenska Akademiens Ordbok. 2020. *Nationalism / SAOB* | svenska.se (2020). Available at:

<https://svenska.se/saob/?sok=nationalism&pz=4>

Sverigedemokraterna (2005) *Sverigedemokraternas principprogram 2005*. Svensk nationell datatjänst: <https://snd.gu.se/sv/vivill/by-year>.

Sverigedemokraterna (2014). *Vi väljer välfärd! Sverigedemokratisk valmanifest – valet 2014.*

Svensk nationell datatjänst: <https://snd.gu.se/sv/vivill/by-year>.

Sverigedemokraterna (2018) *Valmanifest – Sverigedemokraternas valmanifest 2018. Svensk*

nationell datatjänst: <https://snd.gu.se/sv/vivill/by-year>.

Sverigedemokraterna (2019) *Valplattform Europaparlamentsvalet 2019. Svensk nationell*

datatjänst: <https://snd.gu.se/sv/vivill/by-year>.

Sverigedemokraterna. (n.d.). *Dokument*. [online] Available at: <https://sd.se/dokument/>

(Accessed 10 Decemeber 2019)

Sverigedemokraterna. [Användarnamn: Sverigedemokraterna] (2019-07-05). *Jimmie Åkesson*

– *Det är inte svårt att älska Europa*. YouTube. Available at:

<https://www.youtube.com/watch?v=IIecBSiYyZI> [Accessed 17 Feb. 2020].

Taggart, P., Aleks Szczerbiak and Sussex European Institute (2002). *The party politics of euroscepticism in EU member and candidate states*. Brighton. University Of Sussex.

Wayback Machine. 2020. (Accessed 10 December 2019) Available at:

<https://web.archive.org/web/20130925175611/http://www.tns-sifo.se/articlefile?FileId=8534221f-d780-473f-9d3a-c109516b5d65>